

Ameriške čete zasegle japonske banke in finančne zavode!

Direktorji in uradniki odstavljeni.—Ruski vojniki odhajajo iz Mandžurije.—Zavezniško poveljstvo naznanilo, da se bo čez milijon ameriških vojakov, ki se nahajajo na Pacifiku, vrnilo domov v prihodnjih sedmih mesecih. Aretacija nadaljnjih japonskih častnikov odrejena.—Japonci odgovorni za izgube v francoski Indokini.—Dve ameriški diviziji se bosta izkrcali v kitajski provinci

TOKIO, 1. okt.—Državna japonska banka je zaprla vrata 18. septembra, ko so ameriške čete zasegle 21 bank in finančnih zavodov. Direktorji in uradniki bili odstavljeni. MacArthur je z enim udarcem dobil mogočno japonsko banko in kombinacijo, ki je izkoriščala Ameriko, kateri je bil zgrajen s pomočjo obojestrane sile. Boga-vo cesarja Hirohita se nahaja v zavodih, ki so bili zaseženi. Državna banka, katere ustroj je ameriškim federalnim rezervnim bankam, je bila zaprta, kar ni hotela kooperirati z zavezniškimi avtoritetami. Na tisoče ljudi se je zbralo pred banko in jokalo iz bojazni, da bodo izgubili prihranke. Ameriške oblasti so zagotovile ljudi, da ne bodo ničesar izgubili. Kdaj bodo banke odprle vrata, ni znano. Polkovnik Raymond C. Kramer, načelnik ekonomske divizije v štabu generala MacArthurja, je konferiral s šefom Sibusawom, guvernerom državne banke. Ameriške čete so zaščitile banke in finančne zavode v Tokiju, Osa-ki, Kijotu, Nagoji, Kobeju in Šimonosekiju.

MOSKVA, 1. okt.—Uradno naznanilo pravi, da ruske čete odhajajo iz Mandžurije. Vsa ruska vojskova sila bo potegnjena iz Mandžurije v prihodnjih teden. Kitajsko poveljstvo je bilo obveščeno o umiku ruskih čet. Tokio, 29. sept.—Zavezniško poveljstvo je naznanilo, da se bo 100.000 vojnih veteranov, ki so bili poslani v prihodnjih sedmih mesecih. Vojni veteran, ki je informiral generala MacArthurja, da bo dovolj vojakov na razpolago za pre-jevo vojakov. Pariz, 29. sept.—Zavezniško poveljstvo je naznanilo, da bo 120.000 vojakov v oktobru, 150.000 v novembru, 185.000 v decembru, 270.000 v januarju, 300.000 v februarju, 240.000 v marcu, 280.000 v aprilu. Enostanovna divizija so se vrnila na parnike in Japonsko, ki bodo odšli proti Japonski. Ameriška vojska sila na japonskih otokih bo konca oktobra šte-je vojakov. Ameriška vojska je raztegnila na Ku-rije. Dve ameriški diviziji pridružili pomor-je. 34 japonskih voja-ki so odstavljeni. Ameriške čete so mučenice in vojakov v taborišču pri Filipini. Japonci so vojakov v barake in jih iz strojne in vojaške opreme, ki so sku-je poročili barak. 29. sept.—Admiral MacArthur je poveljnik treh ameriških morna-rijskih japonske bo-je na Pacifiku. On je vojakov v pokoj zdaj. Ameriške čete so vojakov v taborišču.

Generalna stavka izbruhnila v Trstu

London, 29. sept.—Radio Belgrad poroča o izbruhu generalne stavke v Trstu. Promet je bil ustavljen v vse banke, ki so bile v restavraciji, so zapli vrata. Britske čete patrulirajo v Trstu. Ameriške čete so vojakov v taborišču. Ameriške čete so vojakov v taborišču. Ameriške čete so vojakov v taborišču.

Generalna stavka izbruhnila v Trstu

London, 29. sept.—Radio Belgrad poroča o izbruhu generalne stavke v Trstu. Promet je bil ustavljen v vse banke, ki so bile v restavraciji, so zapli vrata. Britske čete patrulirajo v Trstu. Ameriške čete so vojakov v taborišču. Ameriške čete so vojakov v taborišču. Ameriške čete so vojakov v taborišču.

Jugoslavija ustavila plačila kraljici

Dobivala je \$17,650 na mesec

London, 29. sept.—Jugoslovanska kraljica vdova Marie, ki je doslej prejela \$17,650 mesečno iz "zamrznjene" jugoslovanske imovine, bo črtana s plačilne liste jugoslovanske vlade 1. oktobra. To so pravkar razkrili diplomatični krogi v Londonu.

Trdi se, da kot posledica izprememb v jugoslovanskem proračunu, bo denar, ki so ga dobivali posamezni člani jugoslovanske dinastije, izročen direktno kralju Petru. To pomeni, da bo on odločal o vsoti, ki jo bodo dobili posamezni člani. Jugoslovanska vlada, pravijo poučeni krogi, plačuje Petru in njegovim bližnjim sorodnikom \$35,650 mesečno. Peter dobiva \$10,000 mesečno, njegova brata Tomislav in Andrej pa \$8000. Ostalo vsoto dobiva kraljica Marie.

Grčija zahteva odškodnino od Italije

Egipt si prisvaja Eritrejo

Atene, Grčija, 30. sept.—Zunanji minister S. Politis je dejal, da bo Grčija zahtevala odškodnino od Italije v vsoti \$2,676,000. Vsota naj bi krila škodo, katero je Italija povzročila Grčiji, in vrednost uničenega imetja, kakor tudi stroške vzdrževanja italijanskih čet v času okupacije. Politis je dejal, da vsota ne vključuje \$378,000,000 za uničenje grškega orožja in vojaške opreme. Ta zadeva je bila predložena konferenci zunanjih ministrov petih velesil v Londonu. Zunanji minister je dejal, da je Grčija upravičena do odškodnine, ker je postala žrtev italijanske agresije.

Kairo, Egipt, 27. sept.—Vlada je naznanila, da si Egipt prisvaja Eritrejo, italijansko kolonijo v Afriki, ki je bila nekdanji del anglo-egiptskega Sudana, ki je zdaj pod kontrolo Velike Britanije. Eritrejo zahteva tudi Abesinija. Cesar Haile Selassie je dejal, da je spadala v okvir abesinskega cesarstva, dokler je ni ukradla Italija.

Wainwright dobil novo pozicijo

Washington, D. C., 29. sept.—General Jonathan M. Wainwright je bil imenovan za načelnika poveljstva na vzhodu s sedežem v New Yorku. Imenovanje je naznanil vojni departament. Wainwright je bil poveljnik ameriške vojaške posadke, ki je branila Corregidor, filipinsko trdnjavo. Posadka se je morala podati Japoncem. Wainwright je prebil skoro 40 mesecev v japonskem taborišču kot vojni ujetnik. Osvobojen je bil nekaj dni pred kapitulacijo Japonske pred zavezniki.

Eisenhower zaslíšal generala Pattona

Nacisti drže važne pozicije

Frankfurt, Nemčija, 29. sept.—General Eisenhower je zaslíšal generala Pattona, poveljnika tretje ameriške armade. Slednji je bil obdolžen, da ne izjavi programa denacifikacije Bavarske kot poveljnik okupacijske sile.

Konferenca med njima je trajala dve uri in 20 minut, toda rezultat ni znan. Eisenhower je po konferenci izjavil pred časnikarji, da jim ne more ničesar razkriti. Patton se je po konferenci šel s časnikarji. Poučeni krogi so izjavili, da so bile govorice, da bo Eisenhower odstavil Pattona, brez podlage. Člani Eisenhowerjevega štaba, ki so vodili preiskavo na Bavarskem, so priznali, da imajo nacisti važne pozicije v bavarski provinčni vladi, katere načelnik je Friedrich Schaeffer, vodja bavarske ljudske stranke. Konferenca sta se udeležila tudi general Clarence L. Adcock, pomožni šef štaba vojaške vlade, in dr. Walter Dorn, Adcockov pomočnik. Pozneje je dospel na konferenco Robert Murphy, politični svetovalec generala Eisenhowerja. Patton je bil pozvan pred Eisenhowerja zaradi izjave, katero je podal pred časnikarji. V tej je naglasil, da ne vidi potrebe denacifikacije Bavarske. General je dejal, da ni velike razlike med nacisti in ameriški demokrati in republikanci.

Načrt polne uposlitve sprejet

Amendamenti zavrženi po vroči debati

Washington, D. C., 29. sept.—Zakonski načrt polne uposlitve je bil sprejet v senatu z 71 proti 10 glasovom. Po sprejetju je bil poslan nižji kongresni zbornici. Avtorji načrta so senatorji Wagner, Murray in Patman. Vsi amendamenti, katerih namen je bil zmrmvarenje načrta, so bili zavrženi po vroči debati, ki je trajala sedem ur. Sprejete načrta je priporočil predsednik Truman v svoji poslanici kongresu, ko se je sestel v ponovnem zasedanju.

Načrt sta podpirala Philip Murray, predsednik Kongresa industrijskih organizacij, in William Green, predsednik Ameriške delavske federacije. Priča-kuje se, da bo načrt sprejet tudi v nižji kongresni zbornici. Glavno načelo načrta je, da morajo vsi oni, ki so sposobni za delo, dobiti priliko do polne uposlitenosti. Vlada naj v tem smislu izjavi ekonomski program in kooperira z državami in privatnimi podjetji. Predsednik naj naslovi kongresu poslanico vsako leto s pregledom uposlitve. Ako privatne industrije ne morejo uposliti vseh delavcev, naj federalna vlada izjavi program gradnje javnih projektov. Ustanovitev skupnega kongresnega odbora, ki naj ga tvorijo 15 senatorjev in 15 kongresnikov, v čigar področje spada študija zadev glede uposlitenosti. Za načrt je glasovalo 43 demokratov, 27 republikancev in eden progresivni senator La Follette iz Wisconsinu, proti pa šest republikancev in štiri demokrati.

Ruska armada odpusti milijone vojakov

Moskva, 29. sept.—Uradno naznanilo pravi, da bo poveljstvo ruske armade odpustilo 10.000.000 vojakov v prihodnjih treh mesecih. V armadi bodo ostali le oni, ki so stari 18 do 23 let. Odredba glede demobilizacije je bila že objavljena.

AMERIKA REVIDIRA POLITIKO NAPRAM ARGENTINI

Kongresnik priporoča pretrganje diplomatskih odnosov

Washington, D. C., 29. sept.—Državni departament je namignil, da bo Amerika revidirala svojo politiko napram Argentini, ker je vojaška vlada predsednika Edelmira Farrellla okli-klala stanje obleganja in suspendirala ustavne garancije svobode tiska, govora in zborovanja in začela preganjati voditelje opozicije.

Da bo Amerika nastopila proti Argentini, je očitno iz izjave, katero je podal državni podtajnik Dean Acheson. Odločitev bo najbrže padla, ko se vrne domov državni tajnik James Byrnes iz Londona. Spruille Braden, bivši poslanik v Argentini, ki je dobil pozicijo načelnika divizije za zadeve latinskih republik v državnem departamentu, je dejal, da so ga odogodki v Argentini pretresli, ne pa presenetili. On je ponovil obdolžitev, da skuša argentinska vlada zdobiti opozicijo patriotskih državljanov, katerih edina želja je restavriranje ustavnih procesov v svoji deželi. Braden je tudi dejal, da je večina argentinskega ljudstva demokratična in naklonjena Ameriki. Kongresnik Gordon, republikanec iz Illinoisu, je pozval ameriško vlado, naj stori korake za izločitev fašističnih tendenc v Argentini. On je predlagal tudi prelom diplomatskih odnosov in apliciranje ekonomskih sankcij proti Argentini.

Buenos Aires, Argentina, 29. sept.—Nadaljnji voditelji opozicije proti vladi so bili aretirani. Med temi so predsedniki štirih univerz in direktorji dveh volilnih listov. To sta La Prensa in La Nacion.

Državna policija je aretirala čez 400 prominentnih oseb, od kar je bilo oklicano stanje obleganja. Vojaška vlada se je odločila za zdobitev opozicije v upanju, da se bo vzdržala na krmilu.

Jugoslovansko poslanstvo znikalo poročilo

Washington, D. C., 29. sept.—Jugoslovansko poslanstvo je citiralo vest časniške agencije Tanjug, ki zanika poročilo v newyorškem listu Times, da je dr. Ivan Subašić, zunanji minister v Titovi vladi, interniran v belgradski bolnišnici in da ga ne moreta obiskati njegova žena in ne tajnik Sepić. Vest pravi, da je poročilo tendenčno in nepolna fabrikacija. Glede stanja Subašića izhajajo buletini redno. Nedavno je britski poslanik v Belgradu obiskal Subašića, čigar zdravje se izboljšuje.

Unija zapretila z ohlicem stavke

Atlantic City, N. J., 29. sept.—Eksekutivni odbor unije United Retail, Wholesale & Department Store Employees (CIO) je zapretil z ohlicem stavke v vseh trgovinah in skladiščih Montgomery Ward & Co. V teh je uspešnih okrog 75.000 delavcev. Stavka bo oklicana, če se bo kompanija še nadalje upirala podpisu pogodbe. Pogajanja med kitajsko vlado in komunisti

Domače vesti

Smart tajnice

Presto, Pa.—Tukaj je umrla Helen Robić, rojena Klemenčič, stara 51 let in doma iz Oselice nad Skofjo Loko na Gorenjskem. Pokojna je bila tajnica društva 166 SNPJ.

Podlegel poškodbam

Slovan, Pa.—Dne 18. sept. je tovorni avto povozil Mika Dubiča pred trgovino Johna Stebeta. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je naslednji dan poškodbam podlegel. Doma je bil nekje na Hrvaškem. Bil je član društva 241 SNPJ in društva HBZ, ki sta mu oskrbela lep pogreb.

Clevelandake vesti

Cleveland, O.—Stotnik Joseph Rakovec, ki se že dve leti nahaja v Novi Gvineji na Pacifiku, je bil povišan v majorja.—Saržent Edward Zupancić je bil častno odpuščen iz armade.—V mestni bolnišnici je umrl Gregor Grbec.—Dne 22. sept. je bil v bitki s policijo ubit Stanley Pavlič, star 22 let in doma iz bližnjega Euclida. Stanley se je vozil v ukradenem avtu in policaj, ki je nanj streljal, je zgrabil življenje v nastali avtni koliziji.—Poročeni so bili kaprol Frank Azman in Anne Kuloš ter saržent Fred Skully in Agnes Udovič.—Louis Curk in Jenie Mezgec sta bila obveščena, da je v Rakitni pri Postojni umrl njun oče Frank Curk, doma iz Vipave.

Maršal Žukov pride v Ameriko

Odzval se je povabilu predsednika Trumana

Washington, D. C., 29. sept.—Maršal Gregorij Žukov, vodilni ruski vojaški poveljnik, bo dospel v Ameriko 4. oktobra. On je dal slovito povelje, ko so Nemci stali pred Moskvjo in Stalingradom, da se mora vsak ruski vojak boriti za deset vojakov, ko je bila usoda Rusije na kocki. Žukov je dosegel triumfe, med katerimi je bil največji vkorakanje sovjetskih čet v Berlin.

Bela hiša je naznanila, da bo Žukov dospel v New York 4. oktobra in potem odpotoval v Washington, kjer bo imel važne razgovore s predsednikom Trumanom, generalom Marshallom, šefom generalnega štaba, in drugimi visokimi ameriški uradniki. V Ameriko ga je povabil Truman. Žukov je prijatelj ameriškega generala Eisenhowerja, ki je bil vrhovni poveljnik zavezniških armad v Evropi pred kapitulacijo Nemčije. Eisenhower je obiskal Moskvjo pred nekaj tedni kot gost sovjetske vlade in poveljstva ruskih armad.

Naznanilo ne omenja predmeta diskuzij med maršalom in Trumanom. Možnost je, da bosta razpravljala o tajnostih atomske bombe. Truman je že namignil, da Amerika želi deliti tajnosti atomske bombe z drugimi državami. Možnost je, da bo Rusiji razkrita tajnost. Žukov je služil kot prostak v caristični armadi. Pod sovjetsko vlado se je dvignil na najvišjo stopnjo. Postal je šef generalnega štaba. On je reprezentant Rusije v zavezniški komisiji za kontrolo Nemčije, katere član je tudi general Eisenhower.

Zaloge mesa se povečale

Washington, D. C., 29. sept.—Zaloge mesa so se povečale za 30 odstotkov. Urad administracije cen je naznanil, da bo odmerjanje mesa deloma odpravljeno. V zadnjem četrtletju tega leta bo skoro pet milijonov funtov več mesa na razpolago civilistom, ker sta armada in mornarica znižali naročila.

TRUMAN ZA USTANOVITEV ZAVEZNIŠKEGA SVETA

Delitev odgovornosti za izvajanje politike na Japonskem

MAC ARTHUR OBDRŽI OBLAST

Washington, D. C., 29. sept.—Predsednik Truman je predlagal formiranje zavezniškega sveta za Pacifik, ki naj bi imel posvetovalni glas v zadevah tokijske vlade in okupacije Japonske. Končna odgovornost za izvajanje politike, rehabilitacijo Japonske in preobrazbo japonskega ljudstva naj ostane v rokah Amerike, ki je porazila japonsko imperijo. Predlog glede ustanovitve zavezniškega sveta, pravijo washingtonski krogi, ni koncesija ruskemu zunanjemu komisarju Molotovu, ki se je izrekel za formiranje zavezniške kontrole komisije na Japonskem, od katere naj bi general Douglas MacArthur kot poveljnik okupacijske sile dobival navodila. Truman je predlagal ustanovitev zavezniškega sveta, preden je Molotov predložil zahtevo glede delitve kontrole ameriškega državnemu tajniku Byrnesu na konferenci zunanjih ministrov petih velesil v Londonu.

Truman je dejal, da hoče Amerika izjaviti politiko na Japonskem na način, ki bo zadovoljil vodilne zavezniške države. Posvetovalni svet naj bi vključeval reprezentante Velike Britanije, Rusije in Kitajske. Velika Britanija je zavzela stališče, da morajo biti v svetu tudi reprezentanti Avstralije, Nove Zelandije, Francije in Holandije. Sedež sveta naj bi bil v Tokiju.

London, 29. sept.—Ameriška delegacija na konferenci zunanjih ministrov bo ponudila Rusiji predstavnštvo v posvetovalnem odboru, da dobi besedo v zadevah, ki se tičejo okupacije Japonske. Delegacija sodi, da bo Rusija, če dobi to koncesijo, podpirala ameriške ideje, katere naj se vključijo v mirovno pogodbo za Italijo. General MacArthur naj bi obdržal oblast kot vrhovni poveljnik okupacijskih sil na Japonskem.

Mirovna pogodba za Italijo bo vključevala tudi provizije glede poverjenjstva italijanskih kolonij v Afriki. Ruski zunanji komisar je predlagal kolektivno poverjenjstvo.

Rusija dobila ameriške ladje

Baza za ameriške letalce v Petropavlovsku

Cold Bay, Alaska, 29. sept.—Skoro sta manjši ameriški bojnih ladij je bilo izročenih v tej bazi na konici Alaske Rusiji, preden je slednja napovedala vojno Japonski. Nekatere ladje so bile dostavljene Rusiji pred smrtjo predsednika Roosevelta in po zgodovinski konferenci velike trojice v Jalti na Krimu.

Ta baza in dostavljanje ladij je bilo skrbno čuvana tajnost. Baza so stražili ameriški pomorščaki. V Cold Bayu so bile ameriške ladje transferirane ruskim posadkam. Zlaj je bilo tudi razkrito, da so ameriški letalci pristajali v Petropavlovsku, ruski mornarici in letalski bazi na polotoku Kamčatku, na svoji poti z letališč na Aleutskih otokih proti Japonski v zadnjih dveh letih. Le nekaj letal je bilo izgubljenih kot posledica akcije sovražnika.

IZZA KONGRESA

Zgodovinski roman

Spisal
dr. Ivan Tavčar

(Nadaljevanje)

Glavni stebler vladarski rodovini pa je bil knez Metternich, zategadelj je bil Thurnovim vzor vseh državnikov, diplomatov vseh diplomatov. Bil jim je večji od vseh generalov, ki so razbili Napoleonovo moč po nemških bojiščih, skratka: knez Metternich je bil Thurnovim nekaj nadnaravnega, nekak malik, kateremu so neprenehoma kladili. Da bi tisti, ki so s svojo krvjo pojili omenjena bojišča, ki so Korzovo pogubo poplačali s lastnim svojim življenjem, imeli kaj zaslug, na to se v hiši grofa Thurna niti mislilo ni. Vse zasluge so šle edino le knezu Metternichu: ta je vse dosegel, ta je pregnal iz Evrope neznoznega francoskega uzurpatorja, ta je bil edini stebler, na katerem je slonela sreča države in moč presvetle dinastije.

Vsekdar je Venceslav grof Thurn govoril le v ditirambih o Metternichu, in ti ditirambi niso v njegovih hiši nikdar potihnilli. In kakor nebo roso jih je jemala vase mlada duša Eve Luize in v srcu njenem je stal prestol, na katerem je kakor pagoda iz zlata noč in dan kraljeval knez Metternich. Ta knez je bil predmet tisti veliki in globoki ljubezni, ki je polnila našo nežno in ljubko Evo Luizo. Vzor vseh vzorov ji je bil, v njem so se osredotočile vse njene želje, njemu sta bila vdana njeno telo in njena duša.

Ko ji je bila mati povedala, da so se stvari tako zasukale, da se vendar preselijo na kongres v Ljubljano, jo je hotela v prvem trenutku zapustiti zavest in kri ji je silila k srcu, da ji je bil obrazek bel kakor sveča. Nato pa se je potopila v valove globoke sreče in vse kličke njenega srca je preplula ena misel: njega videti, z njim govoriti!

Dne 31. januarja je prišla torej Eva Luiza s svojim očetom v Ljubljano. Bil je lep in solnčen dan, kar Costa posebej omenja v svojem dnevniku. V tem, ko se je pri "Bidelmonu" pripravil obed, je šla grofovska obitelj v na-jeto stanovanje. Bilo je v njem še vse v neredu in posli so imeli dovolj opravila. Starejša kontesa je kakor razžaljena boginja iz Olimpa sedla k oknu v edini zakurjeni sobi, kamor so spravili tudi starega grofa, kateremu se je med dolgo in pusto vožnjo bilo zdramilo trganje po udih. Vzdihoval in ječal je, pa le bolj po ti-hem, ker se je neprestano tešil z dolgim pis-mom rakovniške grofinje.

Mati grofinja, ki je bila praktična gospodinja, se je takoj polastila dela in poslom zaukazovala, da se ji je kar čelo rosilo. Mlajša hči—starejša je itak morala biti pri bolnem očetu—bi ji morala pomagati. To pa mali Evi Luizi ni bilo čisto nič všeč; kakor strežek se je izmuz-nila izpred kril stroge matere. Odela se je v gorko ogrinjalo ter si zavila obrazek v grozno širok klobuk (ki je bil takrat v modi), da je gledala izpod njega s svojim obrazkom kakor črnji iz širokega, mahovitnega gnezda. Nato pa je kakor podlasica zdrknila po stopnicah navzdol in skoraj preglasno se je zasmejala, ko je stopila v solnčno obsijano Špitalsko ulico. Plašo se je ozrla okrog, če je ni morda kdo čul, a na tlaku ni bilo nikogar.

Na bližnjem šenklaškem zvoniku je udar-jalo poludvanajstih, sonce pa je sijalo s pomla-dansko gorkoto. Še vedno je plamtelo v nji: njega videti, njega, kneza Metternicha! Če je že morala Eva Luiza v Ljubljano, je hotela prejkoprej zreti svoj vzor od obličja do obličja. Ni ga bilo zadržka, ki bi ji bil delal ovire pri tem. Že v Radovljici je čula, da se diplomatje okoli poldne izprehajajo po Lattermannovem drevoredu: zategadelj je odhitela čez Franciš-kanski most naravnost proti drevoredu. Za-vedala se je sicer, da jo bodo doma pogrešali; pa nič ne de, ona je hotela videti svojega Met-ternicha!

Dospela je v nekdanjo Slonovo ulico; bila je prazna. Nekaj korakov pred njo je stopal mlad dijak v temni, dolgi suknji. Postava tega člo-veka se ji je videla znana. Gledal je ves čas predse v zemljo, kakor da je zamišljen v glo-boke probleme. Tudi to gledanje jo je spomi-njalo na nekoga, dasi v prvem hipu ni vedela na koga. Tudi ti kodri, ki so se izpod klobuka usipali, ji niso bili neznani. Ali sedaj se ji je vzbudil spomin! Ta človek ni bil nihče drugi nego tisti dijak iz Vrbe, ki jo je preteklo po-letje podučeval par mesecev v zgodovini, ne da bi dosegel posebnih uspehov. Pač pa se je ves čas med podukom prav izvrstno zabavala z neokretnostjo svojega učitelja, katere ni mogel zatajiti, kadar je prišel v gosposke sobane v radovljiški graščini.

"Prešeren!" je živahno zaklicala. Da bi mu bila privoščila pridevek "gospod", ji niti na um ni prišlo, ko je bila vzgojena v duhu, da je tak dijak kvečjemu polčlovek. Doma so ji itak vedno zabijevali, da mora z ljudmi te vrste govoriti v tretji osebi; to je bila takrat prav močno razširjena puhoglava navada pri višji gospodi.

"Prešeren!" je zakričala, "kaj pa on tu dela?" Niti občutila ni, da tiči v njenem vprašanju kaj žaljivega. France Prešeren pa je bil tedaj v zadnjem letu filozofije in zašel je bil tudi v demokratično družbo Andreja Smoleta. Snel je sicer klobuk z glave, a srepa je pogledal proti vpraševalki.

"Ravno to, kar dela—ona! Hodim!" je odgo-voril pikro.

Od začudenja so se ji odprla usteca: "Moj Bog, ali naj vam rečem vi? Kako bi me ozmer-jala sestra Moli, če bi zvedela!"

"Vi, kontesa Eva Luiza in čisto nič drugače! To je moja pravica in dala mi jo je francoska revolucija!"

Debelo ga je gledala: "Sveta Marija, revolu-cionar ste tudi!"

Mrzlo jo je zavrnil: "Časi so taki, da se po-rajajo revolucionarji na vseh straneh! In ostri nož, kontesa Eva Luiza, se vsiljuje sam ob sebi najnedolžnejšim v roko!"

"Jezus! Jezus! Odkod imate vse to?"

"Da čujete mojega prijatelja Smoleta, bi še bolj strmeli, kontesa Eva Luiza!"

"Kaj hočete z ostrim nožem? Vi se samo šalite, go—spod Prešeren!" Ta "gospod" ji je tako nerad prekoračil rožnate ustnice.

(Dalje prihodnjič)

Črtice in povesti

Spisal F. S. Finšgar

(Nadaljevanje)

Govorila je z glasom, kakr-šnega dobi človek, ki mnogo kri-či in se prepira.

Vanda je mirno podala mate-ri šolsko listino. Njene nekoli-ko otožne oči, v katerih je bilo brati veliko hrepenenje, so vda-no in pokorno gledale v lice materi, ki je oblastno razgrnila spravevalo in brala.

"Sedaj si dovolj učenca! Po-polndne greva k šivlji, da ti na-redi dolgo obleko. Sedaj je ko-nec večne šole in treba je, da mi pomagaš. Tako si že velika."

Vanda je prebledela.

"Mama, saj ste rekli, če bom prva, da pojdem drugo leto v pripravništvo?"

"Paprlapa! Objubiti in sto-riti je preveč. Misliš, da bom jaz vlekla in trpela zato, da boš ti po šolskih klopek lenarila... Kako pa! Ala, le brž se pre-obleci, v kuhinji je še posoda od zajtrka. Pomij!"

Neki gost je klical še frakelj-pijače, mati je odšla v gostilno.

Vanda je odložila slamniki in ga skrbno spravila. Iz predal-nika je vzela ponošeno bluzo in krilo ter se začela preoblačiti.

Njeno lice je postajalo čedalje-otožnejše, borila se je, da bi za-dušila solze. Napol oblečena se je sesedila na stol ob postelji in zakrila lice ter ga zakopala v

blazine. Njeno telo se je sun-koma stresalo in drhtelo od jo-ka, ki ga je glušila, da ga ne bi čula mama.

2.

Po obedu je Vanda čakala, da bi šli k šivlji. Gostov ni bilo in bi stara dekla, ki je sicer ti-čala ves božji dan na vrtu in na bore njivice za hišo, lahko oskrbela gostilno, dokler se ne vrnete mati in hči. Toda dre-majočo mamjo je predramila Močlarjeva Kati, žena sosed-a krojača; najboljša prijateljica Vandine matere, živa pošta na predmestju sv. Petra.

Kati je vstopila tiho v temno sobo, kjer so bila okna zasen-čena z zelenimi zastori. Po pr-stih je šla k dremajoči osterki in jo podrezala z oguljenim solnčnikom.

"No!"

Ostirka je jezna dvignila gla-vo; ko je pa zagledala prijate-ljico, se ji je tolstolice razlezo v smeh, potem je zazevala na široko, pomencala zaspane, rde-če oči in podala Katici roko.

"Mica, ti boš še večnost za-spala!"

"Lahko govoriš, ko greš s ko-košmi spat! Jaz pa ponočujem in se ubijam s pijanci. Sedi no! Pol litrčka ga bova?"

"I, seve; vroče je. Mica, pa

nikar kislice, onega prinesi!"

Mica je šla s steklenico po vino, Kati je pa sedla k mizi, a se je brž sklonila in pobrala s tal majhen listič. Obrnila ga je dva-trikrat in zopet vrgla na tla. Zatrčno je upala, da je kosce ljubavnega pisma, kar bi ji bilo ljubše od vina. Zakaj, zaupala ni najboljši prijateljici, vdovi Mici, in želela je, da bi za primer kake zdrahe z njo i-mela dokaz za predmetni škandalec.

"Čestitam, Mica," je Kati pre-cej potegnila iz kozarca; "to je božja kapljica!"

Mica je zacmokala z jezikom in si otrla s predpasnikom de-bele ustnice.

"Kaj čestitaš? Čemu?"

"I no, kako se delaš! Ker je tvoja punca najbolje izdelala."

"Saj drugega opravka ni ime-la. Hvala Bogu, da je konec večne šole!"

"Je ne daš naprej? Škoda!"

"Škoda, seveda škoda, še ti bodi tako trapasta! Za koga neki?"

"I no, da bo učiteljica ali po-štarica."

"Se tega je treba! Učiteljica, kaj pa je učiteljica? Nič, nič, povem ti, revščina! Nosijo se kakor furman, kadar kočijo vo-zil—drugega pa ni nič. Po kme-tih se potikajo, tiste zarobljene otroke uče pa lačne so."

"Tisto ne bo vse res, Mica, sile jim ni. Preskrbljene so pa le in počitnice imajo, to je tudi nekaj vredno."

"Preskrbljene, nič ne rečem; jaz pa hočem, da bom z dekle-tom vred tudi jaz preskrbljena."

Mislila, da bom večno takole ga-rala in trpela?"

"Danes te pa res ne razumem. Še malo naj ga potegnem, mor-de se mi kaj posveti v glavi."

Kati je izpila, kar je ostalo v kozarcu, in Mica ji je nalila drugič.

"Ne razumeš, nalašč; ti seme, da bi ti vse razodela; vse boš razčencala po svetu."

"Mica!"

Kati je naredila tako nedol-žen obraz, kakor da bi v življe-nju ne bila še nikdar izklepe-tala najmanjše stvarce.

"Saj nalašč pravim. Pij no! Stvar imam takole vdeto: De-kle je čedno, kajne—?"

"Vse zija za njo. Še dolga krila—"

"Zdajle jih pojde merit, čakaj no.—Vanda! Vanda!"

Hčerka je naglo prišla iz so-be. V rokah je imela knjigo.

"Že spet! Vse bukve zmečem v ogenj, če ne pustiš teh čenč! Pojdi kar sama k šivlji, da ti umeri obleko. Blago sem ji že nesla. Pa čedno naj naredi!"

Mica je prisleda zopet k pri-jateljici in odgrnila okno na cesto.

Vanda je prijazno pozdravila gredoč skozi vežo in zavila na ulico mimo oken. Obe sta gle-dali za njo.

"Kakor sem rekla: še dolga krila, drugo že ima dekle, pa bo snubcev na izbiro."

"Ga vidiš?" postrkne krojaška Mico.

"Zaneta?"

"Kako gleda za njo! Ta bi bil, Mica, kaj?"

"Ga imam že sama ubranega. Lepa trgovina, sam je pri hiši, blizu nas je in tudi naša reč bi potem več nesla, pa jaz bi bila lepo čedno v penziju."

"Samo tako govore, da jih i-ma Zane več?"

"I, seve, takle fant! Zal je, govoriti zna, denar je pri hiši, veseljak je, vsaka tišči za njim, ki je toliko pametna, da si želi dobro na svetu. Veš, prijateljica, nekoliko boš morala potisni-ti, če ne bo gladko in rado teklo. Saj znaš!"

"Ehe, napovem mu tak škan-dal, če je ne bi vzel, da mora takoj v Ameriko."

"Zato se stvar tako napravi, poslušaj! Njeno sobico preure-dim za 'ekstra-sobo'.—Med žga-njarje, ki tu sede, ne gredo bolj-ši ljudje. Ona bo natakara in upam, da bo gostov kmalu dosti. Ti pa malo to reč razbobraj in hvali vino in postrežbo."

"Tako, tako! Mica, ti znaš! Lepa natakara—pol dobička! Pa boš imela mlin in žago! Za-neta kot sosedica povabiš, ko bo otvorjena 'ekstra-soba.' Stavim, da bo več tu kot doma!"

"Ali ne izprevidiš, da je bo-lje tako, kakor da bi hodila v šolo? V enem letu bo morda že poroka."

"Zares je boljše. Sicer bi tako lepa dekle kot študentovka tudi lahko zadela terno!"

(Dalje prihodnjič)

Razni mali oglasi

D.D.T.—AGENTS WANTED—to sell nationally known D.D.T. Insecticide. Wholesale and retail in quarts, gals, and drums. Big profits. Exclusive territory. —D.D.T. DISTRIBUTORS, 4441 W. Madison. Phone Estabrook 4346. We also do exterminating to industrial and home.

WOMAN
For general housework
No windows No laundry
Good home Own room
Estabrook 0891

GIRL
General housework
Plain cooking
No laundry. No windows.
Good home; own room, bath & radio.
Bittersweet 4872

WOMAN
For general housework
Own room and bath - No cooking
References required
Good home—Good salary
Oakland 5156

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

MAID—WHITE
Cook; general housework. Small family; Oak Park home. No laun-dry or heavy cleaning. Own room and bath; best wages.
Euclid 824. Collect

MAID
PLAIN COOKING, light downstairs cleaning. Other help. Own room. References required
TOP SALARY
Michigan 6500

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

Razni mali oglasi

GIRL
Experienced, for cleaning and per-sonal laundry; 3 days a week. Permanent; \$6 day, carfare, lunch. Near North side. Call
Delaware 3806

GIRL
General housework
Good home; 2 adults; own room; 4157 W. Monroe
Phone
Nevada 3484

COOK
and general housework; no windows, no heavy laundry. (Cleaning women once a week.) Small family.—Go. Top salary. References required.
Oakland 1121

GENERAL HOUSEWORK
and plain cooking. 7 room home in country. 4 miles from station with bus transportation & train anywhere. 2 school aged children. Call Bar-nington 123 M2 collect or Calumet 2121.

GENERAL HOUSEWORK
Experienced cooking; no laundry; no windows; own room and bath; good home; small adult family.
Buckingham 1414

GENERAL HOUSEWORK
CAPABLE WOMAN FOR HALF DAYS
Afternoon and dinner
Call
Lincoln 2335

MIDDLE AGED WOMAN
Experienced. Care for infant and assist with 2 school aged children. Top wages.—Stay.—Lovely home and pleasant surroundings.
Bittersweet 2606

HOUSEWORK
in private home on North Shore. Private room & radio
No windows. Plain cooking
Phone
Delaware 3636

HOUSEWORK
SECOND MAID
Capable woman for family 4 adults; pleasant surroundings; stay; name your own pay. Phone evenings
Fairfax 6591

COOK
Own room. No laundry, no windows. ADULTS
Good home
Good salary
Superior 7032

GENERAL HOUSEWORK
Light laundry No cooking
No windows
Own room and bath
Call on Wednesday
Wellington 4871

GIRL
For general housework
Plain cooking No windows
Personal laundry
25 dollars a week—6 days
Hyde Park 3657

WOMAN
For general housework
Own room and bath - No cooking
References required
Good home—Good salary
Oakland 5156

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

MAID—WHITE
Cook; general housework. Small family; Oak Park home. No laun-dry or heavy cleaning. Own room and bath; best wages.
Euclid 824. Collect

MAID
PLAIN COOKING, light downstairs cleaning. Other help. Own room. References required
TOP SALARY
Michigan 6500

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

WOMAN
For general housework
Own room. Good home. No heavy work. Assist with two children.
Call
Kedzie 6636 or Mohawk 1855

Razni mali oglasi

Beautician or Hair Stylist
Good hours. Top salary plus commission. (Closed Mondays)
Marguerite's Beauty Salon
1024 W. Argyle Street
LONGBEACH 0233

G-I-R-L
Assistant in STOCKROOM
(For Typewriter & Adding Machine parts)
Mr. Hoskinson
THE UNDERWOOD CORP.
105 W. Adams St.

BUFFERS AND POLISHERS
EXPERIENCED
Good working conditions
Work in your own neighborhood
Top pay
Armitage 8607

ASSISTANT COOK—Room and board in very pleasant surroundings. Good working conditions. Permanent work.—Apply PROVIDENCE HIGH SCHOOL, 119 So. Central Park Ave. Phone—Kedzie 9428

EXPERIENCED LAUNDRESS
References required—
Friday, hours to suit you
Six dollars a day and carfare.
Call
Superior 8016

We have urgent need for DOCK MEN—FREIGHT HANDLERS for night shift—Good wages. Excellent working conditions. Apply today—INTERSTATE MOTOR FREIGHT SYSTEMS, 1833 S. Canal St.

IRONWORKER
TO WORK ON AUTOMOBILE REPAIRS
Earn as high as \$150 a week
Pleasant working conditions
Clean workshop
APPLY AT
HULL-DOBBS
4655 WASHINGTON BLVD.

APPRENTICES
To Learn
REPAIRING
of
TYPEWRITERS
MR. HOSKINSON
The Underwood Corp.
105 W. ADAMS

Hotelske služkinje
in čistilke
STALNO DELO
DOBRO DELOVNO OKOLIŠČINE
"Full" ali "part time," kakor želite.
\$92.00 na mesec. Oglasite se
EDGEWATER BEACH HOTEL
v uposlovalnem uradu
5357 Sheridan Road

WOMEN-GIRLS
We have Openings for:
PAKERS - WRAPPERS
in our General Manufacturing and Bakery Departments
NO EXPERIENCE
NECESSARY
GOOD PAY
Group insurance—Paid vacations
GOOD FUTURE

NATIONAL TEA CO.
1000 N. Crosby St.
(1000 North—800 West)

WOMEN-GIRLS
We have Openings for:
PAKERS - WRAPPERS